

NOWINY PODHALAŃSKIE

**aktualne i niezależne czasopismo zdrojowiskowe
i gospodarczo-społeczne**

Nr. 4

Nowy Sącz, dnia 20 marca 1938

Rok IV

Sadzonki, drzewka i krzewy

leśne, żywopłotowe, parkowe, alejowe, ozdobne,
DZICZKI drzew owocowych, BRZOSKWINIE,
MORELE, WINOROSLA szlachetne, zaklimatyzowane,
z gwarancją przyjęcia do 90% dostarczają NAJTANIEJ

Szkółki „Darz-Bór” Włodz. Trieblinga w N. Sączu.

CENNIKI na żądanie wysyła się BEZPŁATNIE!

KOMUNALNA Kasa Oszczędności MIASTA BIECZA

przyjmuje wkłady oszczędnościowe
z najwyższym oprocentowaniem.
Załatwia wszelkie czynności bankowe

Czas pomyśleć o organizacji „Zjazdu Górskiego”

A więc Zjazd Górski w Nowym Sączu zadecydowany! Wbrew rozmaitym pogłoskom i notatkom prasowym, Zjazd ten odbędzie się u nas, a choć nie będzie to „Święto Gór”, które przypada dopiero na rok przyszły — przecież zjazd będzie liczny i poważny.

Miasto nasze, zaszczycone w tym roku możliwością urządzenia tej szeroko już znanej górskiej imprezy musi poważnie zastanowić się nad jej urządzeniem. Mamy co prawda w tych sprawach już niejedno doświadczenie, nie mniej jednak do sprawy trzeba się już zabierać.

We wszystkich tego rodzaju zjazdach najważniejszą rzeczą są wrażenia, jakie obcy ze sobą wywożą. Projektowane „Targi Sądeckie” będą nielada plusem, jednakże to nie wszystko! Sam Nowy Sącz musi postarać się o to, aby wszystko to, co ma godnego widzenia i zainteresowania — przyjezdnym należyte pokazać.

Niestety nie wszystko tu jest w porządku! Dlatego też już dziś trzeba nad tym myśleć. Oprawa historycznego Zamku Królewskiego w latach ostatnich po-

stąpiła znacznie, czas byłby jednak najwyższy, aby ukończyć jeszcze przed Zjazdem projektowaną bramę wjazdową.

Nie małą i niezmiernie ważną atrakcją byłoby „Muzeum Ziemi Sądeckiej”. Niestety, mimo licznych artykułów i notatek sprawa ta wlecze się od... ćwierć wieku! Z roku na rok odkłada się jego otwarcie, ustawicznie projektuje się nieziszczalne marzenia, konferuje się, planuje i tp. a Muzeum jak nie było, tak nie ma! Jakże inaczej ujął sprawę Sanoń, który w dwu zaledwie latach zorganizował muzeum, którym się na „Święcie Gór” mógł słusznie poszczycić.

Dom im. gen. Pierackiego spełni reprezentacyjnie swą rolę, jako sala obrad. Spodziewać się również należy, że do czasu Zjazdu Górskiego doprowadzi się do porządku drogę i chodniki przy Alei im. P. Prezydenta Mościckiego, Zapewne i Tow. „Sokół”, które pewnie udzieli swego boiska komitetowi, ukończy już budowę swoich urządzeń i reprezentacyjnej bramy, zwłaszcza, że w tym roku urządzić ma Zlot Okręgowy, z okazji swego 50 lecia istnienia.

Jest również wiele spraw drobniejszych, nierównie jednak ważnych. W kilku miesiącach winien N. Sącz wykształcić fachowych przewodników, którzyby potrafili oprowadzić zjazdowców po historycznie wartościowych miejscach. Rokroczne wycieczki szkolne i regionalne przybywające do N. Sącza z całej Polski błakają się daremnie, nie znajdując żadnego przewodnika. Trudno wymagać od kustosza tzw. Muzeum Ziemi Sądeckiej p. Szkaradka, by jako jedyny spełniał te funkcje. Jest chwała Bogu jeszcze dość znawców, których przyszły Komitet powinien „uprosić”.

Miejsce wypoczynku i atrakcji wodnej jest nasza plaża. Jakże ją jednak traktuje Magistrat? Zdejmuje się światło a wnet będzie się wykopywać słupy! Wszakże plaża nasza w gorących dniach lata i zjazdu stanowić będzie miłe miejsce wypoczynku! Pomyśleć o tym trzeba, jak i o innych drobiazgach, które stanowić będą o wartości i sprawności Zjazdu.

—o—

Kasa Ludowa Spółdzielnia z ogr. odpow. w Limanowej

załatwia wszelkie czynności
w zakresie bankowości spół-
dzielczej wchodzące. —

Stolica Podhala w dniu Imienin Marszałka Polski.

Dzień imienin Marszałka Polski Śmigłego Rydza obchodzono w N. Sączu bardzo uroczystie.

Miasto przybrało odświętny wygląd, domy i gmachy urzędów państwowych, udekorowano flagami o barwach państwowych.

W świątyniach wszystkich wyznań odbyły się w godzinach rannych uroczyste nabożeństwa, przy udziale władz miejscowych i społeczeństwa.

Równocześnie w szkołach i świetlicach stowarzyszeń społecznych wygłoszono okolicznościowe pogadanki.

Wieczorem w sali domu im. gen. Br. Pierackiego odbyła się uroczysta akademicka na program której, złożyły się wyspę Tow. Śpiew. „Echo“, orkiestra wojskowej, oraz zostało wygłoszone okolicznościowe przemówienie dyr. R. Burdy.

Sojka Z.

Podhale w hołdzie Wielkiemu Wodzowi.

Dzień 19 marca jest dniem pamięci narodu Polskiego, związanego z postacią pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, obchodzony był w tym roku na Podhalu w podniosłym nastroju. Przy tłumnym udziale społeczeństwa odbyły się Uroczyste Nabożeństwa Ża-

łobne.

W godzinach wieczornych odbyły się akademie w Związkach i Stowarzyszeniach, w czasie, którym wysłuchano przemówienia P. Prezydenta Rzecz. poświęconego pamięci Wielkiego Marszałka.

—o—

Jak pracuje pomoc zimowa.

Akcja pomocy zimowej na terenie Nowego Sącza rozwija się planowo i owocnie. Z pomocy korzysta 419 bezrobotnych wraz z rodzinami oraz 333 dzieci, które żywi się w trzech specjalnych punktach zbiorowych. Ponadto ponad 200 bezrobotnych korzysta z dożywiania, otrzymując dary bądź w naturze

(węgiel) czy też gotówce. Stworzono specjalne świetlice dla bezrobotnych. W ten sposób korzysta z pomocy zimowej ponad 2 tysiące osób w N. Sączu.

Wydatek ten wymaga funduszy. Niestety nie wszyscy spełniają swój obowiązek; jak w latach ubiegłych przoduje w składkach świat pracy [urzędnik

**WRAŻENIE POBYTU
W AFRYCE**

**POD PALMAMI
MA...
KTO UŻYWA MYDŁA
TROPIKA**

O UPOJNYM ZAPACHU
TROPICALNEJ ROŚLIN-
NOŚCI I WYSOKICH
WALORACH HYGIEN.
KAWALEK 50 GROSZY

**HENRYK ŻAK
POZNAŃ**

Mydło do golenia
à la crème „Miaflor“
Nr. 2024
daje tłustą i miękką pianę
i uprzyjemnia golenie.

i robotnik), gorzej przedstawia się sprawa z wolnymi zawodami, kupcami i td. A choć wiosna się zbliża, czas najwyższy, aby wszyscy spełnili swój obowiązek. Kto nie złożył dotąd ofiary na Pomoc Zimową winien to uczynić bezwzględnie! Społeczeństwo czeka!

Hotel Narodowy

W NOWYM TARGU

poleca czyste słoneczne pokoje
z bieżącą wodą.

Kawiarnia i Restauracja.

EDWARD WAWRYKIEWICZ (Mościce)

Co ma na celu „Rożnów“?

(Dokończenie)

Trzecim zadaniem „Rożnowa“ będzie regulowanie żeglugi na Wiśle, a to szczególnie w okresie posuchy, kiedy to stan rzek naszych, w szczególności dopływów Wisły jest tak niski, że żegluga statków na Wiśle utyka. W tym wypadku silniejsze, miarowe opuszczanie wód jeziora podniesie wodę na Wiśle i umożliwi przez pogłębienie wody, kursowanie statków i galarów wiślanych.

Rzecz oczywista, że jezioro rożnowskie stanie się jedyną w swoim rodzaju atrakcją turystyczno-sportową. Cały sport wodny, wyścigi motorówek, żaglówek czy kajaków, pływanie i tp. rozwiną się niezawodnie nad brzegami jeziora i na jeziorze, zwłaszcza, że dojazd koleją do Marcinkowic, dokąd sięgać będzie jezioro, ułatwi komunikację. Nad

brzegami staną wkrótce wille i pensjonaty, wspaniała szosa automobilowa, oświetlona elektrycznie ściągać będzie zwolenników motoryzacji, na małej wyspie, która jako wzniesienie oblaną zostanie wokół jeziora powstanie park a i zwolennik rybactwa cieszyć się będzie połowem; w zaporze bowiem zbudowaną będzie specjalna śluza dla ryb, w szczególności dla łososi, które jak wiadomo w okresie tarła wędrują masowo w górę rzeki. Otwierają się przeto zarówno dla ludności miejscowej i powiatu nowosądeckiego — jak i dla sportowców i letników wspaniałe możliwości, które z czasem stworzyć mogą z jeziora i pogórza rożnowskiego pierwszorzędną letniską jak również pierwszorzędny teren sportów i rozrywek wodnych.

Koszta budowy zapory i elektrowni

wraz z przebudową węzła drogowego i kosztami wywłaszczeń wyniosą kwotę 43 milionów złotych. Jest to suma olbrzymia. Popatrzmy jednak na szkody, jakie rok rocznie czyni Dunajec. Otóż śp. inż. prof. Rybczyński oblicza, że w okresie od roku 1904 — 1933, a więc w okresie 20-stu lat szkody poczynione przez Dunajec (jedynie poniżej Rożnowa) wyniosły kwotę 10 milionów złotych. Powódź w roku 1934 przyniosła również milionowe straty. Jeśli do tego dodamy korzyści ze wzmożenia żeglugi (pół miliona zł. rocznie) oraz dochód z elektrowni — przyjdzie do przekonania, że koszty włożone zamortyzują się w przeciągu lat kilkunastu — a Rożnów mimo olbrzymich kosztów stanie się inwestycją dochodową pod każdym względem. Inwestycją dochodową a także i dobroczynną: bo chronić będzie ludzi od wylewów i strat a da społeczeństwu tanią elektrykę. A stanie się to wnet: w 1940 roku.

Historia pewnej umowy.

Niezmiernie ciekawą wiadomość przynosi „Głos Narodu“ Nr. 61. z dnia 3 bm., która w związku z akcją powiatu limanowskiego o uruchomienie rafinerii „Limanowa“ w Sowlinach, daje wiele do myślenia.

Fma „Limanowa“ zawarła 1 i 10 kwietnia 1919 r. ze Skarbem Państwa umowę, że przejąwszy ze skarbu rafinerię i wielkie zapasy produktów będzie stale wpłacać pewne kwoty Skarbowi, o ile b. Austria wypłaci „Limanowej“ odszkodowanie. Austria odszkodowanie

wypłaciła a umowa w r. 1923 zaginęła.

Dopiero na prywatny donos i interwencję N. Izby Kontroli Min. H. i Przemysłu odnalazło umowę po 15 latach! Przez lat 15 „Limanowa“, mimo umowy, nie płaciła Skarbowi nic — a dziś egzekucja b. trudna, bo spółka się już zlikwidowała!

Może to charakterystyczne ujawnienie zwróci wreszcie uwagę sfer decydujących na rafinerię, która mając pono kilka milionów wartości, stoi beczynnie i niszczy!

Odkrycie tajnych gorzelni.

Organa P. P. w Limanowskim ujawniły i zlikwidowały 4 tajne gorzelnie, dobrze zakonspirowane, a to: u Wład. i Katarzyny Królów w Siekierczynie i u Józefa i Mikołaja Raczków w Przyszowej w powiecie limanowskim. We wszystkich wypadkach zakwestionowano aparaty do pędzenia spirytusu, naczynia z przygotowanym zaciorem w większej ilości i kilkanaście litrów już gotowego spirytusu.

Jeden z właścicieli tajnych gorzelni, na widok zbliżającej się ku domowi policji, wyleciał tylnymi drzwiami z domu i niosąc na plecach dymion gotowego samogonu począł uciekać w kierunku lasu, a widząc, że jest przez policję ścigany, dobiegł do lasu i o drzewo rozbił niesiony dymion z zawartością samogonu, pragnąc w ten sposób pozbyć się dowodów rzeczowych. T. B.

Limanowa.

(Odnaczenia. — Odprawa w Zw. Strzeleckim. — Kurs O. P. L. G.)

P. P. Wł. Oleś i Fr. Bogacz z Limanowej oraz p. Fr. Biedroń ze Starej Wsi, nauczyciele odnaczeni zostali srebrnymi Krzyżami Zasługi za prace na polu społecznym.

Odbyła się tu powiatowa odprawa prezesów, komendantów i referentów wych. obyw. Związku Strzeleckiego tut. powiatu. Odprawę zaszczycili swą obecnością: p. p. dr. Nowak, Starosta pow. limanowski, Stefaniak, inspektor szkolny z Nowego Sącza, Pytlarz, podinspektor szkolny, kpt. Jeleń, komendant obw. P. W., kpt. Wójtowicz, kom. pow. P. W. oraz prezes okręgu Zw. St. major Milli z Krakowa.

W Limanowej odbyło się uroczyste otwarcie kursu szkoleniowego obrony przeciwlotniczo-gazowej, przy współudziale przedstawicieli władz państwowych i samorządowych. W kursie tym bierze udział około 100 osób wyznaczonych przez Zarząd Miejski w Limanowej, wywołując wielkie zainteresowanie wśród mieszkańców tut. miasta. Powyższy kurs, prowadzi z ramienia Ligi Obrony Powietrznej Państwa rejonowy instruktor porucznik Tadeusz Madejski z Nowego Sącza. T. B.

Ponowne wybory do Rad gromad. w Limanowskim.

Wskutek wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego, który rozpatrywał skargi, wniesione przeciwko dokonany w roku 1934 wyborom do rad gromadzkich w Starej Wsi i Pisarzowej oraz rady miejskiej w Limanowej, Starosta powiatowy limanowski unieważnił po przednio przeprowadzone wybory i zarządził ponowne rozpisanie wyborów, które odbędą się w Starej Wsi dnia 12 marca br. a w Pisarzowej dn. 24 marca br. Równocześnie zarządził rozpisanie wyborów na wójta w gminie Limanowej Wsi, które odbyły się dnia 14 marca br. T. B.

HOTEL CENTRALNY
NOWY TARG, RYNEK
KAWIARNIA i RESTAURACJA.

Każdy palacz papierosów powinien wiedzieć

że dobra bibułka podwyższa smak i aromat tytoniu,

że zdrowotna gilza (zwijka) wchłania nikotynę i filtruje dym tytoniowy.

że gilza wykonana na automatach daje pełną rękomię higieny.

że cienka i delikatna bibułka ułatwia ciąg papierosa.

że te wszystkie zadania spełniają gilzy i bibutki

MOKKA-ALTESSE

Rabka.

(Czy to Walne Zgromadzenie?)

Doroczne zebranie członków P.C.K. odbyło się z końcem lutego w sali willi „Maciejówka“.

Zebranie zagał prezes dr. Kaden, witając delegata z Krakowa i przepraszając go, że autor satyry, która ukazała się w miejscowych „Wiadomościach Rabczańskich“ nazwał delegata p. Peczowskim, delegatem wzajemnej adoracji miejscowej. Przewodniczący kierownik szkoły p. Balon, zawnioskowany przez ks. prob. Zdebskiego, po dobraniu sobie aż... dwu sekretarzy, oddał głos p. drowi Hrabkowi, który składając sprawozdanie za rok 1937 zaznaczył, że sprawozdanie będzie krótkie, aby dać możliwość jaknajdłuższej dyskusji, [jak może być długa dyskusja nad niewyczerpującym sprawozdaniem?] Zaznaczył dalej, że liczba członków znacznie się zmniejszyła i że nie ma u nas zrozumienia dla pracy P. C. K. Po kilkuminutowym sprawozdaniu, przemówił szerzej opiekun młodzieży dr. Hlejk, wreszcie skarbnik p. Kowalewski odczytał suche i wcale nie zachwycające cyfry sprawozdawcze.

Po złożeniu sprawozdań zabrał głos członek P. C. K. p. Korngrün, który skierował dwa znamienne pytania pod adresem zarządu: 1) Dlaczego w roku 1937 ilość członków się zmniejszyła i 2) czy prawdą jest, że członek prezydium zarządu, jadąc na posiedzenie zalikwidował sobie za dorożkę 2 zł., którą to kwotę kasa P. C. K. wypłaciła?

Na pierwsze pytanie odpowiedział nieuprawniony zresztą do tego, opiekun młodzieży, opowiadając o „piśmiadach i satyrach“, na drugie sam „winowajca“ sekretarz dr. Hrabek, który przyznał to publicznie, że był chory i dlatego przyjechał dorożką, za którą P. C. K. zapła-

cił. Jest to świadectwo dobrego społecznika!

Na dalsze skargi, że pracuje ponad swoje siły i po 5 — 6 godzin w nocy, zabrał głos p. Korngrün, który zaproponował odmłodzenie p. sekretarza przez zastąpienie go siłą młodszą. Wobec tego, że odpowiedzi na pytania nie udzieliło prezydium zebrania i odpowiedzi były niewystarczające uważał je p. Korngrün za niewyczerpujące.

Następnie odczytał wniosek o udzielenie absolutorium p. sekretarz dr. Hrabyk, gdyż osobiście komisja rewizyjna nie przybyła.

Na zapytanie p. Korngrüna o powód tego, oświadczył p. sekretarz, że cała Komisja Rewizyjna (złożona z 4-ch osób) zachorowała. Wobec tej „prawdziwej epidemii” absolutorium zostało u-

chwalone przy jednym głosie sprzeciwu. Dalej nastąpiła debata nad preliminarzem budżetowym na rok 1938, no i przystąpiono do nowych wyborów sześciu członków zarządu. P. Prezes dr. Kaden przeczytał listę nowych członków, nad którymi nie było czasu się zastanowić i poddał ją od razu pod głosowanie. Jeden, jedyny p. Korngrün zaprotestował przeciwko procedurze, reszta jak zwykle potulnie, choć z bólem w sercu podniosła ręce do góry.

O godz. 19.10 p. przewodniczący zebranie zakończył. Członkowie poszli do swoich domów z tym przeświadczeniem, że w roku 1938 na walne zebranie znacznie mniej ich przyjdzie. W roku 1936 było 76 osób, w roku 1937 około 40 — 45 t. j. 50 procent mniej, a dalej zobaczymy. MAKO.

O połączenie kolejowe Gorlic

Niezmienne żywotną dla Gorlic sprawę poruszamy niniejszym, a to sprawę połączenia kolejowego Gorlic z Zagórzanami.

Jak wiadomo Gorlice leżą na uboczu i nie są włączone do głównej linii kolei podkarpackiej. Stacją węzłową są Zagórzany, gdzie następuje przesiadka i skąd wiedzie krótki szlak do Gorlic. W ten sposób centralne miasto produkcji ropnej nie ma dogodnych połączeń kolejowych.

Ostatnio planuje się włączenie Gorlic do linii głównej, a to w ten sposób, że musiałoby się wybudować nieduży

odcinek toru z Moszczenicy do Gorlic, tak iż szlak prowadziłby ze Stróż przez Moszczenicę, Gorlice, Zagórzany ku Jasłu. Bezpośrednie połączenie Moszczenica — Zagórzany odpadłoby.

Gorlice, którym zależy na włączeniu ich do głównej linii kolejowej czynią o to usilne starania, które przypuszczalnie doprowadzą do pozytywnego wyniku. Koszt bowiem kilkukilometrowej linii nie będzie duży, a oszczędność uzyska się również przez to, iż Zagórzany nie będą w tym wypadku stacją węzłową, wymagającą dużego personelu i rozlicznych, kosztownych urządzeń.

Na marginesie ustawy naftowej.

W numerze poprzednim poruszyliśmy sprawę nowej ustawy naftowej, wychodząc ze słusznego założenia o chronię ryzykujących wkłady wiertaczy. Sprawa ta wywarła odruch, który niniejszym, w myśl zasady „audiatur et altera pars” podajemy.

Obóz Zjednoczenia Narodowego
Prezydium Okręg. Organizacji Wiejskiej
Kraków, ul. Krupnicza 11a I p.
Telefon 153-08

L. dz. 261/38

Kraków, dnia 19 lutego 1938.

J. Wielmożny Panie Pośle!

Przesyłam w załączeniu rezolucję, uchwaloną dnia 13 lutego br. na zebraniu Rady Obwodowej w Gorlicach, poruszającą sprawę prawa górniczego.

Spieszę zaznaczyć, iż treść rezolucji jest łagodna w stosunku do panujących nastrojów ogółu ludności.

Proszę usilnie w imieniu całej ludności zainteresowanych powiatów o żywe zajęcie się sprawą i przeciwstawienie się projektowi zmian w stanie dotychczasowym.

Uchwalenie ustawy według nowego projektu pociągnęłoby na całym terenie nieobliczalne skutki.

Z wysokim poważaniem
(—) W. Styrylski wtr.

Nowy Sącz, dnia 26 lutego 1938.

Wielce Szanowny Panie Profesorze!

Pismo z dnia 19 bm. L. 261/38 i rezolucję w sprawie ustawy naftowej otrzymałem.

Podzielim w zupełności rację interesowanych rolników właścicieli terenów naftowych i brutowców Zagłębia Gorlickiego. Jako członek Komisji prze-

Gorlice.

(P. Tow. Tatrzańskie. — Ż. Szkoła dokszałcująca. — Kolej: Gorlice — Wysowa — Krynica. Przemysł zabawkarski.)

Niemalą ruchliwość na naszym terenie wykazuje Oddział P. Tow. Tatrzańskiego, który obejmuje powiaty: gorlicki, jasielski i częściowo krośnieński. Duszą P.T.T. jest znany z pracy prof. Jan Dziopek.

Z inicjatywy oddziału wyznakowano dotąd ponad 200 km. dróg i ścieżek górskich w Beskidzie niskim oraz wydano pierwszorzędną opracowaną monografię „Łemkowszczyzna” (mgr. Roman Reinfuss), która ponadto ukazała się w XIII i XIV tomie „Wierchów”. Wreszcie, co najważniejsze w paśmie Magóry Wątkowskiej, 12 km. na wschód od Gorlic powstał skalno-leśny rezerwat przyrodniczy, na Kornutach (837 m. p. p. m.) gdzie zakupiono w r. 1937 cztery morgi gruntu.

Założona niedawno Żeńska Szkoła dokszałcująca rozwija się ogromnie pomysłnie, licząc ponad 40 uczennic.

Jak się dowiadujemy projekt budowy linii kolejowej: Gorlice — Wysowa — Krynica nie napotyka na większe trudności. Linia ta, mierząca w projekcie 55 km. zbliżyłaby dwa poważne źródła, skracając ponadto znacznie połączenie z Krynica.

Ostatnio, dzięki inicjatywie p. starosty gorlickiego p. mgra Styczyńskiego zaczyna się ożywiać drzewny przemysł ludowy zabawkarski, który rozwijał się u nas do niedawna wspaniale a to w Nowicy, Leszczynach i t.d. eksportując swe wyroby nawet do St. Zjednoczonych. Obecnie mają zostać utworzone specjalne kursa oraz założone nowe warsztaty.

mysłowo handlowej Sejmu, w której ta ustawa się znajduje, będę rzecznikiem słusznym praw i sprawiedliwości społecznej.

Proszę przyjąć Panie Profesorze wyrazy mojego najgłębszego szacunku i poważania

Jan Łobodziński wtr.
poseł na Sejm.

Rezolucja.

My niżej podpisani rolnicy, właściciele terenów naftowych i brutowcy Zagłębia Gorlickiego zebrani na konferencji O. Z. N. w dniu 13 lutego 1938 oświadczamy i uchwalamy co następuje:

Stwierdzamy, że projekt ustawy naftowej jest w najwyższym stopniu krzywdzącym dla nas i dla wszystkich

właścicieli terenów naftowych. Mimo zagwarantowania w Konstytucji nietykalności prywatnych własności i dozwoleń na wywłaszczenie tejże własności jedynie ze względów wyższej użyteczności i to za pełnym odszkodowaniem, projektowana ustawa pozbawia nas właścicieli terenów naftowych ogromnych, bo miliardowych wartości, tj. pozbawia nas prawa rozporządzania prawami naftowymi bez najmniejszego odszkodowania, pozbawia nas przeważnej części procentów brutto, ogranicza bardzo znacznie odszkodowanie tzw. sążniowe, morgowe i szybowe.

Ludność wiejska przywiązana do Ojczyzny i składająca na każde wezwanie ofiarnie (laninę krwi i życia za Ojczyznę) ma być projektowaną ustawą pozbawiona miliardowych wartości, wyzuta ze swego majątku i to jedynie i wyłącznie

na korzyść kapitalistów naftowych przeważnie zagranicznych.

Ani interes dla Państwa, ani rozwój przemysłu naftowego nie wymaga ze strony ludności włościańskiej tej ofiary. Olbrzymi rozwój przemysłu naftowego w latach przedwojennych wykazuje, że własność praw naftowych nieograniczona nie tylko nie stoi na przeszkodzie rozwojowi przemysłu naftowego, ale w całej pełni rozwój ten umożliwia.

W czasie ogromnego kryzysu wsi nowa ustawa naftowa pogłębi do krańcówłości dolę ludu wiejskiego i może spowodować nieobliczalne następstwa, będące wynikiem rozpacz tego ludu.

Protestujemy w jak najenergiczniejszy sposób przeciw projektowi ustawy naftowej, przeciw odebraniu nam praw naftowych, przeciw tej strasznej krzywdzie zagrażającej ludności wiejskiej.

KRONIKA

KS. KAN. JAN BĄCZYŃSKI proboszcz z Krościenka nad Dunajcem został mianowany dziekanem dekanatu łuckiego.

PREZESEM Zarządu Pow. Zw. Strzeleckiego został wybranym p. Starzak, Antoni mjr. W.P. w stanie spoczynku.

ROB. T. ŚP. „ECHO” odbyło tournée w Warszawie i Piotrkowie, występując w strojach regionalnych i budząc ogólny zachwyt. W najbliższych dniach wystąpi „Echo” w Radomiu i Gdyni, również na zaproszenie K.P.W.

K.S. K.P.W. SANDECJA przed sezonem. Ruchliwy i jedynie wartościowy na terenie naszym klub piłkarski „Sandecja” otwiera w najbliższym czasie sezon piłkarski. W wyniku Walnego Zgromadzenia honorowem prezesem został wybrany p. nacz. Krupski, długoletni entuzjasta i propagator sportu piłkarskiego. Obecnie ustalił się nowy zarząd w następującym składzie: Prezes Wład. Nosal, wiceprezes Alojzy Sutisz, sekret. Stan. Pattak, skarbnik Klem. Jaszkaniec. Na dwa dni świąt przewidziane jest sprowadzenie na rozegranie spotkań „K. S. Dębu lub K. S. „Resowia”.

ZMIANY W SPÓŁDZIELNIACH. Dowiadujemy się, że w tutejszych sądeckich stowarzyszeniach spółdzielczych zanoszą się na poważne i doniosłe zmiany. Jedni nauczeni smutnym doświadczeniem lat ubiegłych, żądają większej kontroli obywatelskiej, inni niezadowoleni z wyników chcieliby nadto widzieć na czele akcji spółdzielczej prawdziwych fachowców. Między różnymi koncepcjami płacze się dawna myśl połączenia spółdzielni rolniczej „Zagon” ze stowarzyszeniem spożywczym „Składnica” pod jednym fachowym kierownictwem. Temu zjednoczeniu patronowałoby wielce zasłużone Okręgowe Towarzystwo Rolnicze. Konsolidacja taka miałaby w tutejszym ruchu spółdzielczym ogromne znaczenie. Jak się ostatecznie sprawy ułożą niewiadomo, jest jednak pewne, że będą zmiany. O przebiegu nie omieszkamy informować naszych Czytelników, a tyni którzy w tych sprawach mają coś do powiedzenia otwieramy gościnne szpalty naszego pisma.

KOLEJ OŚWIETLONA PRADEM MOŚCICKIM. Pisaliśmy ostatnio o oświetleniu warstatów kolejowych i kolei przez Mościce, wskazując napowietrzną drogę linii. Ostatnio jednakże plan został zmieniony, bowiem prąd dostarczony będzie nie napowietrznie, lecz bezpieczniejszą, podziemną drogą kablową. W

Spółdzielnia Kredytowa Robotnicza

z ograniczoną odpowiedzialnością w NOWYM SĄCZU.

Bilans Zamknięcia za rok 1937.

Stan czynny		Stan bierny	
Kasa	9,301'94	Kapitał udziałowy	185,166'76
Papiery wartościowe	7,931'50	Fundusz zasobowy	73,162'75
Pożyczki wekslowe	686,856'—	Fundusz amort.	36,703'63
Pożyczki zaskarżone	8,953'—	Fundusz pośmiertny	17,036'78
Ruchomości	5,768'08	Fundusz własnego domu	37,008'54
Nieruchomości	49,941'62	Fundusz rezerwy strat	5,539'89
Wydatki zwrotne	30'18	Wkłady oszczędnościowe	491,214'28
Budowa domu	73,077'27	Redyskonto	15,545'—
Banki	1,247'37	Dywidenda	3,450'12
Dłużnicy	3,615'22	Odsetki na rok 1938	1,028'30
Dyskonto weksli	38,596'50	Nadwyżka za rok sprawozd.	20,188'25
Koszty procesowe	725'62		
Razem	886,044'30	Razem	886,044'30

Rachunek Strat i Zysków.

Straty		Zyski	
Koszty handlowe i admin.	14,362'91	Odsetki	33,470'22
5 proc. amort. ruchom.	288'40	Adminstr. nieruchom.	1,405'67
2 proc. amort. nieruchom.	998'83	Prowizja od człon.	1,071'—
Różnica kurs. pap. wart.	108'50		
Czysta nadwyżka	20,188'25		
	35,946'89		35,946'89

W dniu 31 grudnia 1937 r. Spółdzielnia liczy 2279 członków z 4216 udziałami zadeklar. W roku sprawozdawczym udzielono 901 pożyczek członków na sumę zł. 515,670. Zdyskontowano 2163 sztuk weksli członkowskich na sumę zł. 133,377'57. Ogólny obrót w roku 1937 wynosi 7 milionów złotych.

„FREDDY” PRACOWNIA SUKIEN DAMSKICH
NOWY SĄCZ, Jagiellońska 48.
otrzymała najnowsze modele wiosenne. - Ceny przystępne.

ZAŁOŻONE w ROKU 1898

Towarzystwo Wzajemnych Zaliczek i Oszczędności

Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością w Nowym Sączu, ul. SZWEDZKA 9.

załatwia wszelkie zlecenia w zakres
bankowości spółdzielczej wchodzące.

Konto P. K. O. Kraków Nr. 409.438 i P. K. O. Warszawa Nr. 145.415.

związku z pracami wykopowymi znajdzie
zajęcie znowu szereg bezrobotnych.

ZWIAZEK OFICERÓW REZER-
WY odbył dnia 27 lutego br. w lokalu
własnym przy ul. Jagiellońskiej doroczne
Walne Zebranie w wyniku którego weszli
do nowego Zarządu pp. Sędzia Kmiecik,
jako prezes, mgr. Pieczonka, zastępca,
p. Kabarowski, sekretarz, p. Krawczyk,
skarbnik i p. Zamoyski, refer. gospod.

TOPIMY SIĘ W BŁOCIE! Błoto
w mieście jest wprost straszne! Każda
ulica przedstawia niewiarygodny obraz!
A Magistrat mając tylu bezrobotnych nie
robi nic, aby jakoś doprowadzić ulice do
porządku! Idzie wiosna błoto wyschnie,
płuca obywateli wyssa kurz — poco więc
wydawać pieniądze na porządek!

WILKI W SADECZYŹNIE. W o-
statnich dniach w Brzeznej, ukazały się
wilki, które zagryzły w zabudowaniach
oswojonego rogacza. Wilki przyszły
prawdopodobnie z Czechosłowacji.

Kronika żałobna.

Śp. JAN MAKAROWSKI, członek
„Sokoła” i znany działacz sportowy
zmarł w tych dniach w Nowym Sączu.
Ciężka choroba zmogła tego lubianego
powszechnie druha, a tragizm rodziny
potęguje to, że bardzo niedawno zmarł
również ojciec śp. Zmarłego. W pogrze-
bie wzięły udział tłumy publiczności,
R. i p.

Śp. HELENA z PENNARÓW PIO-
TROWSKA zmarła w tych dniach w
Nowym Sączu, przeżywszy lat 29.

**Komunikat Wydziału Śledczego P.P.
w Nowym Sączu.**

Sędzia Okręgowy Śledczy rejonu
w Warszawie postanowieniem z dnia
24. lutego 1938 rozesłał listy gończe za
Janem Kamniewem, synem Adama i Ka-
taryzyny z Ciągłowskich, ur. 30 lipca
1902 w Kielcach, wyzn. prawosławnego
b. urzędnikiem Dyr. Lasów Państwowych
w Warszawie, oskarżonym o defraudację
na szkodę Dyr. Lasów Państwowych
kwoty kilkadziesiąt tysięcy złotych.

Rysopis: wzrost średni, ciemno

Spółdzielczy Bank Handlowy

z OGR. ODP. w Nowym Sączu. — Telefon Nr. 189.

Bilans Zamknięcia za rok 1937.**Stan czynny**

Kasa i sumy do dyspozycji zł.	33.917-94
Papiery wartościowe	2.265-—
Pożyczki wekslowe	175.799-54
Dyskonto weksli	378.110-92
Kredyty zaległe	31.235-44
Rachunki bież. [sald. debet]	72.812-38
Koszty organizacyjne	1.333-65
Ruchomości	3.946-80
Wydatki zwrotne	1.639-76
Odsetki zaległe	1.041-70
Koszty procesowe	3.853-44

Razem zł. 705.956-57

Stan bierny

Udziały	84.420-25
Fundusz zasobowy	29.235-—
Wkłady oszczędnościowe	506.345-90
Rachunki bieżące [kred.]	4.987-90
Redyskonto	63.262-79
Niepodjęte wpływy inkas.	10.064-28
Odsetki roku następn.	2.123-40
Dywidendy niepodjęte	1.132-75
Czysty zysk za rok 1937	4.384-30

Razem zł. 705.956-57

Rachunek Strat i Zysków.**Straty**

Odsetki wypłacone	28.710-52
Prowizja inkasowa zapłac.	3.248-39
Koszty administracji	35.165-05
Amortyzacja kosztów org.	333-41
Amortyzacja ruchomości	438-53
Strata na papierach wartości.	735-—
Różnice kursowe	74-32
Czysty zysk	4.384-30

Razem 73.089-52

Zyski

Odsetki pobrane	56.364-55
Prowizja inkas. od nieczł.	1.282-30
Prowizja inkas. od członków	12.187-57
Prowizja i damno	2.859-58
Zwrot wydatków administr.	337-20
Różnice kursowe	58-32

Razem 73.089-52

W roku 1937 otrzymaliśmy do inkasa 11.682 weksli na łączną kwotę zł. 1.414.677-35.

HUTA SZKŁA, Jasło

SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

produkcja szkła taflowego.

blondyn, twarz owalna, zaczesany do
góry. Kamniew może znajdować się w
towarzystwie swej córki 13. letniej.

Ktoby wiedział o pobycie Kamniewa
proszony jest o powiadomienie najbliż-
szego Posterunku Policji.

Komendant Powiatowy:
wz. J. Nawrotek, asp. wtr.

Fabryka wyrobów drzewnych**„Forest” w Gorlicach,**

jest największym w Polsce producentem
wieszaków odzieżowych.

Do wynajęcia!

Dwa mieszkania komfortowe po 3
duże pokoje z kuchnią, łazienką, hollem,
pokojem dla służącej, wodociągiem, elek-
tryką, ciepłą i zimną wodą, pralnią i tp.
przy ul. Żywieckiej, Zgłoszenia: Łokietka
7 parter. Przy pełnym komforcie ceny
nadmierzają przy stępne.

Papiernia pod „OKRĘTEM”

Nowy Sącz, JAGIELLOŃSKA 10.

Poleca atykuły piśmienne.

ZARZĄDZENIE

Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 stycznia 1938 r.

w sprawie przepisów miejscowych o opłatach za czynności wykonywane przez Zarząd Miejski w Nowym Sączu, przy wydawaniu pozwoleń na roboty budowlane i na użytkowanie budynków.

Na podstawie artykułu 410 pkt. 12 i artykułu 415 pkt. a rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli [Dz. U. R.P. Nr. 23 poz. 202] w brzmieniu ustawy z dnia 14 lipca 1936 r. [Dz. U. R. P. Nr. 56 poz. 405] na wniosek Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie z dnia 27 czerwca 1936 roku Nr. K.B.B. II—1—64, oparty na uchwale Rady Miejskiej w Nowym Sączu z dnia 13 września 1934 roku, zarządzam, co następuje:

§. 1. Zarząd Miejski w N. Sączu pobiera za czynności, wykonywane przy wydawaniu pozwoleń na roboty budowlane i na użytkowanie budynków, opłaty w wysokości przewidzianej w niniejszym zarządzeniu:

a) za sprawdzenie na gruncie warunków projektowanej budowy albo zgłoszonych robót, o ile takie sprawdzenie jest potrzebne;

b) za rozpatrzenie projektu (planu) budowy i udzielenie pozwolenia na budowę w myśl art. 333 prawa budowlanego,

c) za rozpatrzenie prośby o pozwolenie na budowę i udzielenie takiego pozwolenia w wypadkach, przewidzianych w art. 334 prawa budowlanego,

d) za rozpatrzenie zgłoszenia robót nie wymagających pozwolenia (art. 335 prawa budowlanego),

e) za oględziny budowy wskutek zgłoszonej prośby o pozwolenie na użytkowanie,

f) za rozpatrzenie prośby o pozwolenie na użytkowanie i udzielenie takiego pozwolenia,

g) za sprawdzenie na gruncie istniejącego stanu rzeczy wskutek zgłoszonej prośby o pozwolenie na rozebranie budynku lub jego części.

§. 2. Za sprawdzenie na gruncie warunków projektowanej budowy, albo zgłoszonych robót (§. 1. p. a.) pobiera się 10 złotych.

§. 3. Za rozpatrzenie projektu (planu) budowy i udzielenie pozwolenia na budowę w myśl art. 333 prawa budowlanego (§. 1. p. b.) pobiera się:

a) w wypadkach, gdy potrzebne są obliczenia statyczne — po 15 złotych od każdego formatu [sekcji] projektu, którego

dotyczą obliczenia i tyleż od każdej strony obliczeń i po 10 zł. od każdego z pozostałych formatów.

b) w wypadkach, gdy nie zachodzi potrzeba obliczeń statycznych, po 10 zł. od każdego formatu (sekcji) projektu.

Za rozpatrzenie projektu (planu) zamiennego budowy i udzielenie pozwolenia na budowę według tego projektu pobiera się:

a) w wypadkach, gdy projekt zamienny nie zawiera zmian w kubaturze zatwierdzonego uprzednio projektu — 5 zł. od każdego formatu (sekcji) projektu,

b) w wypadkach, gdy projekt zamienny zawiera zmiany w kubaturze zatwierdzonego projektu — po 10 zł. od każdego formatu (sekcji) projektu.

§. 4. Za rozpatrzenie prośby o pozwolenie na budowę i udzielenie takiego pozwolenia w myśl art. 3. 4. prawa budowlanego (§. 1. p. c.) pobiera się 10 złotych.

§. 5. Za rozpatrzenie zgłoszenia o robotach nie wymagających pozwolenia § 1. p. d. pobiera się 5 złotych.

§. 6. Za oględziny budowy wskutek zgłoszonej prośby o pozwolenie na użytkowanie (§. 1. p. e.) pobiera się 20 złotych.

§. 7. Za rozpatrzenie prośby o pozwolenie na użytkowanie tego budynku lub urządzenia i za udzielenie takiego pozwolenia [§ 1. p. f.] pobiera się 2 zł.

§. 8. Za sprawdzenie na gruncie istniejącego stanu rzeczy wskutek zgłoszonej prośby o pozwolenie na rozebranie budynku lub jego części pobiera się od każdego budynku lub jego części:

a) parterowego mieszkalnego 8 zł.

b) piętrowego mieszkalnego 10 zł.

c) parterowego gospodarskiego i w ogóle niemieszkalnego 5 zł.

d) piętrowego gospodarskiego i w ogóle niemieszkalnego 10 zł.

§. 9. Od opłat przewidzianych w § 2 — 7 włącznie przyznaje się ulgi dla budujących:

a) domy zawierające do 4 ubikacji mieszkalnych 50 proc.

b) domy zawierające do 8 ubikacji 25 procent

c) budynki gospodarcze, wznoszone osobno, a potrzebne do prowadzenia gospodarstwa domowego 50 procent.

§. 10. Opłaty wymienione wyżej w §§ 2—8 powinny być wnoszone do Kasy Zarządu Miejskiego. Dowód uiszczonej opłaty powinien być dołączony do podania.

§. 11. W razie nieuiszczenia przez zainteresowanego ustalonej opłaty, lub częściowego uiszczenia tejże, Zarząd Miejski wezwie interesowanego do uiszczenia, bądź do uzupełnienia opłaty, wstrzymując się do czasu takiego uiszczenia albo uzupełnienia z wykonaniem czynności, za które wymaga się opłaty.

Postanowienia poprzedniego ustępu niniejszego paragrafu o wstrzymaniu się z wykonaniem czynności, za które wymagana jest opłata, nie dotyczą czynności, związanych z rozpatrzeniem zgłoszenia o robotach, nie wymagających pozwolenia.

Nieuiszczone w terminie, określonym wyżej w § 10, opłaty za czynności związane z rozpatrzeniem zgłoszenia o robotach, nie wymagających pozwolenia, będą ściągane według przepisów dotyczących ściągania samoistnych danin komunalnych.

§. 12. Od opłat, przewidzianych w niniejszych przepisach, wolne są wszelkie instytucje samorządu terytorialnego. Ponadto Zarząd Miejski może zwolnić od przewidzianych w niniejszych przepisach opłat, bądź zmniejszyć te opłaty w wypadkach, zasługujących na uwzględnienie, szczególnie, gdy podlegające opłacie czynności mają być dokonane w interesie instytucji społecznych.

§. 13. Przepisy niniejsze wchodzi w życie w 14 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Wojewódzkim Krakowskim.

Za Ministra: Wł. Korsak

Podsekretarz Stanu.

ZARZĄD MIEJSKI

w Nowym Sączu.

Nowy Sącz, dnia 22 lutego 1938 r.
Nr. II. 2—10-38.

Opłaty za czynności przy pozwoleniach na roboty budowlane i na użytkowanie budynków.

Ogłoszenie

Powyższe zarządzenie Min. Spraw Wewnętrznych podaję do wiadomości interesowanych z tym, że wchodzi ono w życie począwszy od dnia 2 marca 1938 r.

Prezydent Miasta:

Mgr. Stanisław Nowakowski.

Specjalny Sklep Tytoniowy
i sprzedaż detaliczna

Antoni Starak

NOWY SĄCZ, Jagiellońska 64

vis a vis Szkoły im. Konarskiego

Tytonie specjalne — Papierosy — Cygara i tp.

Podhalańska Wytwórnia
Pantofli Filcowych

B. N. Sander
Stary Sącz.

„Forest“

Fabryka

Wyrobów drzewnych
w Gorlicach

dostarcza detaliczne najtańsze

patentowane magle Św. ochr.

Nr. 4623,

Foto-Centrala
„JANINA“

RABKA ZDRÓJ, BAZARY
Telefon Nr. 224.

Artystyczne zdjęcia. Pracownia
dla foto-amatorów. Pierwszorzę-
dnej jakości przybory fotogra-
ficzne.

BŁAWATY, SUKNA, JEDWABIE
i KORTY

A. I. Bittersfeld

NOWY SĄCZ, UL. JAGIELLOŃSKA.

Rowery, sprzęt sportowy
instrumenty muzyczne
poleca

Landau d. Hutterer

NOWY SĄCZ

ul. Jagiellońska 7.

W CIĄGU NAJBLIŻSZYCH 30 DNI

Kupuję

po najwyższych cenach

Stare

Aparaty Radiowe

przy nabyciu nowoczesnych odbiorników

PHILIPS 6-33, 7-38, 8-38.

Leon Goldberger, Nowy Sącz Jagiellońska 30.

HURTOWNA SPRZEDAŻ
WYROBÓW TYTONIOWYCH
Stanisław OCHOŃSKI
GORLICE, RYNEK.

Rok założenia 1908.

Herman Griess

RABKA-ZDRÓJ

Telefon 354.

Materiały budowlane, towary żelazne,
naczynia kuchenne, szkło i porcelana.
Filia ul. Poniatowskiego — Tel. 120.

UPR. TECHN. DENST.

ZYGFRYD WEITHORN

GORLICE, Rynek

KORONKI PORCELANOWE, MOSTKI
BEZ KORON.

PHILIPS

NA 18 RAT
PO 20⁸⁰
MIESIĘCZNIE
PRZY ZAŁICZCE 24

Jeżeli masz nabyć aparat radiowy
to tylko

„PHILIPS“

gdyż to jest

aparat niedoścignionej jakości!

Autoryzowany punkt sprzedaży
aparatów „PHILIPSA“

Adolf Margulies
JASEŁO, Rynek

Redakcja i Administracja
Nowy Sącz, ulica Żeglarska 2.

Pismo redaguje komitet.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenie zwykłe 40 gr za 1 mm
Nadesłane 80 „ „ 1 „

W tekście 1 zł za 1 mm
Przed tekst. 1-50 „ 1 mm

Redaktor odpowiedzialny: Edward Wawrykiewicz